

Knížná predloha

Biblický príbeh

DÁVID A ABSOLÓN

vydavateľstvo D&D Studio a Vydavateľstvo NONA

Rozhlasové spracovanie

DÁVID A ABSOLÓN

Autor textu: **Ondrej Sliacky**

Dramaturgia: **Zuzana Grečárová**

Hudobná dramaturgia: **Dana Reková**

Zvuková realizácia: **Imrich Adamko a Stanislava Ďurišová**

Réžia: **Viera Weidlerová**

Osoby a obsadenie:

Dávid	Karol Machata
Absolón	Tomáš Mašťalír
Jonadab	Peter Bzdúch
Joab	František Kovár
Abigail	Zdena Grúberová
Amnos	Peter Sklár
Tamara	Helena Geregová
Žena	Soňa Ulická
Vojak	Ivan Laca
Muž	Vlado Minarovič

Premiéra: 24.12.2001

Minutáž: 40'27

ZVUK (Harfový úvodný motív)

DÁVID (Vnútorný monológ ako modlitba) Ó, Pane, Bože Izraela, že som vždy kráčal po tvojich cestách a neodstúpil som bezbožne od teba, vyslobodil si ma z rúk môjho úhlavného nepriateľa Šaula, z rúk tých, čo ma nenávideli a boli silnejší ako ja a dal si mi vládu nad vyvoleným ľudom. Ó, Pane, buď mi milostivý i naďalej a ja každé ráno umlčím všetkých hriešnikov v tejto krajine a z tvojho mesta vyženiem tých, čo pášu nepravosť a prestupujú tvoj Zákon... urobím to, akože sa volám kráľ Dávid.

ZVUK (Doznieť harfový motív)

DÁVID Jonadab, nevidel si Amnona?

JONADAB Nie, vládca.

DÁVID Ale iste si si všimol, že sa s mojím synom niečo deje.

JONADAB To áno, pane.

DÁVID Je mĺkvy, pobledol, už veky som ho nepočul sa zasmiať. A vyhýba sa všetkým... ešte aj mne, svojmu otcovi.

JONADAB Chceš, aby som zistil, čo sa stalo.

DÁVID Áno a čím skôr... myšlienka, že nad mojím prvorodeným synom rozprestrela krídla nejaká zákerná choroba, ma privádza do zúfalstva... aj keď, Bože, odpusť mi, môjmu srdcu je bližší syn Absolón...

ZVUK (Precloniť).

JONADAB Povedz mi, Amnon, prečo ty, syn slávneho kráľa Dávida, si deň čo deň biednejší?

AMNON Ako to myslíš, Jonadab... biednejší?

JONADAB Býval si iný... veselý, samý smiech a žart... každé ráno si hnal koňa na lov a potom v noci, až do bieleho dňa, si zapíjal bohatú trofej. A teraz? Skrývaš sa pred priateľmi... vyhýbaš sa vlastnému otcovi. Akoby si to ani nebol ty, ale len tvoj tieň... povedz, čo sa stalo? Čo ti vlastne je?

AMNON Zaľúbil som sa, Jonadab.

JONADAB Zaľúbil?

AMNON Ako je nebo nad nami.

JONADAB Ale prečo potom smútiš? Víno by malo tiecť ako voda v Kedronskom potoku.

AMNON Zaľúbil som sa do Tamary, Jonadab.

JONADAB Čože?

AMNON Dobre počuješ... zamiloval som si sestru nevlastného brata Absolóna.

JONADAB Pane na nebi!

AMNON Takže už vieš, prečo vysychám ako céder, do ktorého udrel blesk.

JONADAB Ako sa to mohlo stať?

AMNON Tak ako prší, svieti slnko, otriasa sa zem.

JONADAB A čo na to ona?

AMNON Nevie o ničom.

JONADAB Chvalabohu... potom na ňu rýchlo zabudni...

AMNON Nie, kráľovský radca, to nedokážem a prisahám ti, že ak ju čo najskôr neuvidím, zahyniem žiaľom, alebo si sám siahnem na život.

JONADAB Nerúhaj sa.

AMNON Si múdry, skúsený... porad' mi, ako sa s ňou stretnúť.

JONADAB To odo mňa nechci.

AMNON Jonadab, prosím ťa.

JONADAB Nemôžem, Amnon... je to hriech.

AMNON Sľubujem, ani sa jej nedotknem... prisahám, ako je živý náš Pán.

JONADAB Dobre... ľahni si do postele, akoby si bol chorý, a keď ťa príde pozrieť tvoj otec, kráľ Dávid, povedz mu...

ZVUK (precloniť)

AMNON Otče, nech príde ku mne moja nevlastná sestra Tamara a nech mi pred mojím zrakom pripraví broskyňový koláč... ten, čo som mal tak rád už v detstve... uvidíš, keď ho zjem, zas budem ako prv.

DÁVID Kiež by si mal pravdu, syn môj.

AMNON A keby nemohla... nechcela...

DÁVID Nemohla, nechcela... o čom to hovoríš? Veď ti je sestra, i keď nevlastná. Nebude ju treba ani prosiť... sama sem pobeží...

ZVUK (Krátky hudobný motív)

TAMARA Pravdaže, Amnon, rada ti ten koláč upečiem... len nech sa ti aspoň trochu uľaví... celý sa trasieš a pot sa ti rinie po tvári... počkaj, zotriem ti ho.

AMNON Si milá... najmilšia na svete... nemôžem byť bez teba ani chvíľu.

TAMARA Čo to hovoríš, Amnon? A prečo sa tak čudne na mňa dívaš... čo je to s tebou?

AMNON Lúbim ťa, Tamara.

TAMARA Áno... veď i ja ťa mám rada... si predsa môj brat, aj keď každý z nás má inú matku... ale dosť už slov... upečiem ten koláč, čo ťa uzdraví.

AMNON Nechcem ho.

TAMARA Ako nechceš? Predsa si si ho želal.

AMNON To bola len lešť, ako ťa prilákať sem... do mojej izby. Rozumieš?

TAMARA Nie... nerozumiem.

AMNON Lúbim ťa, Tamara...

TAMARA Preboha, Amnon! Spamätaj sa!

ZVUK (Dramatický hudobný motív)

TAMARA (Plače)

ABIGAIL Neplač, dcérenka... už dosť!

TAMARA A keď som ho odmietla, vyšľahal ma bičom a ako poslednú pobehlicu ma vyhnal z domu von.

ABSOLÓN Keď sa to dozvie náš otec, kráľ Dávid, je to jeho koniec.

ABIGAIL Nestane sa mu nič, Absolón,... jeho mať, tá škuľavá Achinoam, ho už vidí na tróne... on, čo nedokáže ovládať sám seba, má vládnuť nám.

ABSOLÓN Je prvorodený... taký je zákon.

ABIGAIL Zákon?...A prečo by si kráľom nemohol byť ty... napokon, nie Amnon, ale ty, Absolón, si otcov miláčik.

ABSOLÓN Nikdy mi to nedal najavo.

ABIGAIL Ale dal... len ty si nevidel, ako na tebe, na tvojej postave so zaľúbením spočinulo jeho oko... Ten Amnonov čin nám vlastne prišiel vhod... ak naňho kráľ zanevrie, a podľa nášho Zákona by mal, potom sa na miesto prvorodeného dostaneš ty... pane Bože, vieš, čo to znamená? Ja budem matka kráľovná a ty kráľ!

ZVUK (Hudobný harfový motív)

DÁVID (Vnútorňý monológ podfarbený hudbou) Viem, Pane, Bože Izraela, že som povedal: umlčím všetkých hriešnikov v tejto krajine a z tvojho mesta vyženiem tých, čo páchajú nepravosť, ibaže ako sa mám zriecť svojho prvorodeného syna... ako vyhnať toho, čo má raz prevziať vládu nad tvojím ľudom... zľutuj sa, Pane, a nežiadať odo mňa túto obeť...

ZVUK (Doznieť hudobný motív)

ABIGAIL Mala som pravdu... kráľ nezdvihol ruku, aby Amnona potrestal.

ABSOLÓN Možno iba čaká na vhodnú príležitosť.

ABIGAIL Nie... dúfa, že na to všetci zabudnú.

ABSOLÓN Ale to je nespravodlivé.

ABIGAIL To je... pravdaže je. A tak nám neostáva, syn môj, nič iné, len aby si konal ty.

ZVUK (Krátky hudobný predel)

DÁVID Ty, syn môj Absolón? Neukázal si sa na kráľovskom dvore už celú večnosť.

ABSOLÓN Nechcel som ťa vyrušovať, otče.

DÁVID Ach, čo to rozprávaš... si tu predsa doma.

ABSOLÓN Ja viem... ale môj dom je aj v Bálhasore... a práve preto som tu... po strihaní oviec chcem usporiadať malú slávnosť, nuž preukáž láskavosť svojmu synovi a príď si vypiť čašu červeného vína z jeho vinohradov.

DÁVID Ďakujem za pozvanie, syn môj, veľmi si ho vážim, no povinnosti mi nedovoľujú vzdialiť sa z Jeruzalema.

ABSOLÓN A čo keby prišiel môj brat Amnon?

DÁVID Amnon? Prečo on?

ABSOLÓN Zastupuje ťa pri takýchto príležitostiach... hádam len nechceš, aby na mojej slávnosti nebol nikto z rodiny... vieš si predstaviť tie reči? Absolón upadol do nemilosti kráľa...

DÁVID Máš pravdu... jazyky ľudí sú nebezpečnejšie než ten najostrejší meč.

ABSOLÓN Takže môžem ho čakať?

DÁVID Máš moje slovo.

ABSOLÓN Ďakujem, kráľovský otče... nech ti žehná náš Pán.

DÁVID I tebe, syn môj... mimochodom, rastieš do krásy... široko-d'aleko niet ľúbeznejšieho mládenca ako si ty ... a tie vlasy... padajú ti na chrbát ako vodopád horskej riavy... nie, že si ich dáš ostrihať!

ABSOLÓN (Zasmeje sa)Narastú mi druhé... neboj sa!

ZVUK (Krátky hudobný motív)

JONADAB Pane, môj vládca, neposielaj Amnona do Bálhasory na tú Absolónovu slávnosť.

DÁVID Prečo nie?

JONADAB Zachrániš si tým syna.

DÁVID Ktorého?

JONADAB Amnona i Absolóna.

DÁVID O čom to hovoríš?

JONADAB Pane, stretnutie tých dvoch sa neskončí dobre... tuším to...

DÁVID Ak myslíš na tú vec s Tamarou, je to už dávno za nami...bol to zlý sen a pominul sa.

JONADAB Pane, poznám Absolóna ako svoju dlaň... je to krv z tvojej krvi, neznáša potupu... a Amnon ho potupil... zbičoval jeho sestru a to akoby zdvihol ruku na neho samého.

DÁVID Dal som mu slovo.

JONADAB Zruš ho... dobre ti radím.

DÁVID Už si raz poradil Amnonovi a vidíš, ako to dopadlo.

JONADAB Teraz ide o život... a o teba, kráľ môj. Čo môže byť na tejto zemi krutejšie, než ak si rodič prežije dieťa?

DÁVID A čo keby si na tú slávnosť šiel aj ty, Jonadab? Áno, to je ono. Budeš tam a dáš pozor, aby sa to tvoje kuvikanie nenaplnilo. Čo na to povieš?

JONADAB Tvoje želanie, pane, je mi príkazom.

ZVUK (Dramatický hudobný motív)

DÁVID Panebože, Jonadab, ako to vyzeráš? Prečo máš roztrhnuté rúcho?

JONADAB Amnon je mŕtvy, pane.

DÁVID Čože? Čo to hovoríš?

JONADAB Tá slávnosť v Bálhasore...

DÁVID Pane na nebi!

JONADAB Bola to pasca a Amnon sa do nej chytil.

DÁVID Lenže ty si ho mal ochrániť... preto som Ťa tam poslal.

JONADAB Absolón bol ľstivejší, môj pane... prijal si brata s otvorenou náručou a tým otupil jeho pozornosť... na hostine mu dal predkladať najlepšie kúsky pečienok a keď sluhovia začali prinášať víno, sám mu ho nalieval do čaše.

DÁVID A Amnon?

JONADAB Ten len pil a pil... pil od radosti, že mu Absolón ani len jediným slovom nepripomenul jeho hriech. Keď potom už ani len nevládal vstať od stola, Absolón skríkol na sluhov...

ZVUK (Precloniť)

ABSOLÓN Taste meče a zrazte ho, ako som vám bol prikázal.

AMNON Takže si nezabudol, braček?

ABSOLÓN Nezabudol... tú pohanu môže zmyť len meč.

AMNON Ako myslíš...no ak mám zomrieť, nedopusť, aby ma zahubila ruka sluhu... preukáž mi milosť a zabi ma sám.

ABSOLÓN S radosťou, Amnon.

ABIGAIL Nie, Absolón... to nesmieš.

ABSOLÓN Sám si to želá.

ABIGAIL Ja, tvoja matka ti to zakazujem... bola by to bratovražda. To by ti neodpustil ani kráľ ani ľud... a ten budeš ešte potrebovať... veľmi potrebovať.

AMNON Nepočúvaj ju a konaj... konaj, ak si muž!

ABIGAIL Nie... nie, Absolón!

ZVUK (Precloniť)

JONADAB A tak sa naňho vrhli sluhovia... ako svorka divých psov...

DÁVID A Absolón? Absolón je kde?

JONADAB Len čo Amnon dodýchal, vyskočil na pripraveného koňa a utiekol k Tolmajovi, kráľovi Gesuru.

ZVUK predel

DÁVID (Vnútorňy monológ podfarbený zvukmi harfy) Ó, Pane, Bože Izraela, ty si mi dal svoj štít a silu, že moje nohy naháňali nepriateľa, kým som ho nedostihol a nezničil na tvoju slávu... Pane, neodnímaj mi svoje milosrdenstvo, svoju lásku a svoju pravdu práve teraz, keď

v mojej duši je žiaľ a trpkosť za ranu, ktorú si mi uštedril, aj keď som chodil po твоjich cestách...

ZVUK (predel)

JONADAB Pane, prosím, preukáž milosť svojmu služobníkovi a prepusti ma zo svojich služieb.

DÁVID Zunovalo sa ti už u mňa?

JONADAB Zlyhal som... nie som viac hoden byť v tvojom tieni.

DÁVID Vieš o niekom, kto by Ťa nahradil?

JONADAB Viem, pane.

DÁVID Kto je to?

JONADAB Joab.

DÁVID Ten?

JONADAB Je to tvrdý muž, vojvodca... v časoch, aké sú tieto a aké nastanú, bude ti osožnejší, než by som bol ja.

ZVUK (Hudobný harfový motív)

DÁVID Podďalej, Joab... už som Ťa dávno nevidel.

JOAB Pokúšal som sa dostať k tebe už niekoľkokrát, pane... no márne.

DÁVID Prestalo ma tešiť všetko na svete.

JOAB (Vzdychne si) Ja viem.

DÁVID Koľko času už uplynulo od Absolónovho úteku?

JOAB Tri roky, pane.

DÁVID Celá večnosť... môj Bože!

JOAB Mal by si ho pozvať späť.

DÁVID Porušil zákon, musí zostať tam, kde je.

JOAB Ale ty si mu už predsa odpustil.

DÁVID Spáchal zločin a za to musí pykať.

JOAB Lenže prečo musíš pykať ty... ty, kráľ Izraela?

DÁVID Za svoje hriechy, Joab... a tých mám ako vlasov na hlave.

ZVUK (Krátky hudobný predel)

JOAB Pane, je tu jedna žena z Tekuy... domáha sa tvojej milosti.

DÁVID Som unavený... nech príde zajtra.

JOAB Čaká už tri dni... a je v smútočných šatách.

DÁVID Tak dobre,... nech vojde.

ZVUK predel

ŽENA Pomôž, kráľ môj.

DÁVID Čo ti je, žena, a prečo si v smútočných šatách?

ŽENA Som vdova... muž mi umrel už dávno a teraz ma postihlo nové nešťastie.

DÁVID Aké nové?

ŽENA Mala som dvoch synov...

DÁVID No a?

ŽENA Poslala som ich na pole žať, lenže ako to už býva, pochytili sa pre dáku daromnicu a keďže tam nebolo nikoho, kto by bol zakročil, jeden z nich zrazil toho druhého na zem, že už viac neotvoril oči. A hľa, celý môj rod povstal proti tvojej služobnici a len daj nám toho, čo si zabil brata, aby sme urobili to, čo urobil on.

DÁVID Napísané je v Zákone, oko za oko, zub za zub.

ŽENA Pane a vládca môj, lenže ak prídem aj o druhého syna, vyhasne uhlík, ktorý mi ostal po mužovi... nebude viac jeho mena ani jeho potomstva na zemi.

DÁVID V mene Pána, nášho Boha, tak ustanovil Mojžiš.

ŽENA Pane, lenže Boh život dáva a nie berie.

DÁVID To je pravda... no, choď domov... ako žije Pán, tvojmu synovi sa nesmie skriviť vlások na hlave.

ŽENA Ó, kráľ, nech ti žehná Pán.

DÁVID Počkaj, chcem sa ťa ešte na niečo opýtať.

ŽENA Nech hovorí môj kráľovský pán.

DÁVID Nevymyslela si si ty celý tento slzavý príbeh?

ŽENA (Vystrašene) Pane, ja...

DÁVID Tak ako to bolo s tými tvojimi synmi? Zapisahávam ťa, vrav!

ŽENA Vidím, môj kráľovský pane, že tebe nik nemôže uhnúť ani naľavo ani napravo... Som vdova, ale synov nemám... tú historku o nich vložil mi do úst ten, čo si ma najal.

DÁVID Kto to bol? Tak hovor!

ŽENA Tvoj vojvodca.

DÁVID Joab?

ŽENA Áno... ten. ..

ZVUK krátky predel

DÁVID Pochopil som, Joab... nuž choď do Gesuru a prived' Absolóna. Ale to ti hovorím, vráti sa do svojho domu, no moju tvár neuvidí.

JOAB Tomu nerozumiem, pane.

DÁVID Bolo by to, akoby som mu odpustil.

JOAB Pane, ale kto je tu vlastne vinníkom? Ten, z ktorého vzišiel hriech, alebo ten, čo chcel hriech vyhladiť z povrchu zeme?

DÁVID Hriech trestal hriechom... na jednu hanebnosť navršil druhú a to je to, čo mu nemôžem odpustiť.

ZVUK (Hudobný motív).

JOAB Absolón, čo si mi to urobil?

ABSOLÓN Prikázal som sluhom, aby ti podpálili kus obilného poľa.

JOAB Spôsobil si mi škodu.

ABSOLÓN Trojnásobne ti ju vynahradím.

JOAB Ale pýtam sa prečo... prečo si to urobil?

ABSOLÓN Tri razy som ti odkázal, aby si prišiel do môjho domu, ale ty si neprišiel ani raz... tak som to skúsil takto.

JOAB Povedal som ti to už, keď som ťa priviedol z Gesuru;...
pred kráľa Dávida, svojho otca, predstúpiť nemôžeš...
tak rozhodol a na tom nezmeníš nič ani ty ani ja.

ABSOLÓN Choď za ním ešte raz a povedz mu; keďže tvoj syn nie je zbavený viny, ktorú už dávno oľutoval, prvý z jeruzalemských povaľačov, čo ho stretne, môže ho zabiť... dovoľ mu teda, aby ti ukázal svoju tvár ...

Zvuk precloniť

JOAB ...a ak na ňom uvidíš, čo len znak viny, zabi ho ty sám, povedal.

DÁVID To že povedal?

JOAB Áno, môj pane.

DÁVID Potom ho prived'!

JOAB Je tu... pokorne, ako baránok, čaká pred tvojimi dvermi.

ZVUK (Hudobný motív)

ABSOLÓN Nemusel som ani nič hovoriť... len čo som vošiel a uklonil som sa mu až po zem, zdvihol ma a pobozkal.

ABIGAIL Tak som si to predstavovala.

ABSOLÓN Odteraz mám voľnosť.

ABIGAIL Sme na začiatku víťazstva, syn môj... na jeho konci, a to dúfam, že nebude dlho, ty a nie tvoj otec budeš sedieť na kráľovskom tróne... teraz choď ku kráľovskej bráne a rob, čo som ti povedala...

ZVUK (precloniť).

ABSOLÓN Kam si sa vybral, Efraim?

MUŽ Na kráľovský dvor, kráľovič.

ABSOLÓN S vďakou?

MUŽ Nie... s ponosou.

ABSOLÓN Tak to zbytočne márneš čas... okrem kráľa niet tu nikoho, kto by ťa vypočul.

MUŽ A sudca?

ABSOLÓN Ó, kdeže ten... voľká si kdesi schovaný vo svojich komnatách a takí chudáci ako si ty sa nedostanú ani do jeho predsienií.

MUŽ Pôjdem teda k samému kráľovi.

ABSOLÓN Ój, to by si sa načakal, kým by ťa prijal...

MUŽ Kráľovič môj,... sused mi prehradil cestu k studni... ak to tak zostane, dobytok mi pohynie od smädu a mne nezostane nič iné len žobrácka palica.

ABSOLÓN Keby som bol sudcom ja, Efraim, boli by tu veru iné poriadky... Na každého prosebníka by som si našiel čas, každého by som si starostlivo vypočul a spravodlivo rozsúdil... Nemusel by si sa ty veru báť, či budeš mať vodu alebo nie...

ZVUK (precloniť).

JOAB Čo na to povieš, pane?

DÁVID Zabáva sa... taká je už mladosť... či sme sa my dosť nenavysťovali?

JOAB Zdá sa mi, pane, že to myslíš vážne.

DÁVID Prosím ťa, Joab... nestojí to za reč.

JOAB Keby to urobil raz, dvakrát, tak možno... lenže on v tej bráne stojí ráno čo ráno... Desiatky mužov už presvedčil, že keby bol kráľovským sudcom on, každému z nich by dal za pravdu ... získava si ich, môj pane.

DÁVID (Zasmeje sa) Možno naozaj zatúžil po sudcovskom kresle...

JOAB Obávam sa, pane, že o to sudcovstvo mu vôbec nejde.

DÁVID A o čo teda?

JOAB To sa bojím čo len vysloviť...

ZVUK precloniť

JOAB Pane, je tu kráľovič.

DÁVID Nech vojde.

ABSOLÓN Buď pozdravený, otče.

DÁVID Vitaj, syn môj... čo máš na srdci?

ABSOLÓN Chcel som ťa vidieť... popýtať sa na tvoje zdravie.

DÁVID To ma teší... skutočne si ma potešil.

ABSOLÓN A ešte ti chcem oznámiť, že by som rád šiel do Hebronu, aby som splnil sľub.

DÁVID Aký sľub, syn môj?

ABSOLÓN Keď som v Gesuru za dlhých bezsenných nocí žalostil za tebou, jedného dňa som si povedal...ak mi Pán, náš Boh, dožičí vrátiť sa domov, pôjdem do Hebronu a tam, kde môjho otca mužovia Júdska pomazali za kráľa nad sebou, preukážem mu úctu.

DÁVID Múdro si učinil... nuž choď a splň svoj sľub... mimochodom, nedávno som sa z týchto okien díval, ako sa preháňaš na bojovom voze ulicami mesta a bol som rád, že si dodržal slovo, ktoré si mi dal.

ABSOLÓN S tými vlasmi?

DÁVID Viali ti, akoby to bola kráľovská zástava.

ZVUK (Hudobný motív)

JOAB Pane, mám zlé správy.

DÁVID Aké? Filištínci porušili mier?

JOAB Stalo sa niečo horšie.

DÁVID Horšie? Čo môže byť, preboha, ešte horšie?

JOAB Tvoj syn Absolón sa v Hebrone vyhlásil za kráľa... za kráľa nad Izraelom.

DÁVID Čože?

JOAB Nechcel som tomu veriť... žiaľ, je to tak.

DÁVID Nie je to zase iba jeho nová zábavka? Ako keď sedával ráno v kráľovskej bráne a hral sa na sudcu?

JOAB Nie, pane... zábavka to nebola ani vtedy ani teraz.

DÁVID Potom je za tým všetkým Abigail... tá mi nevie odpustiť, že som si vzal za ženu Betsabe... je pomstychtivá a prahne po moci... Absolón je len bábkou v jej rukách.

JOAB Pane, tá bábka stojí na čele ozbrojencov.

DÁVID Akých ozbrojencov? Kde by ich bol vzal?

JOAB Pridali sa k nemu muži, čo ich oslovoval v bráne a sľuboval im modré z neba.

DÁVID Tých pár hlupákov môžu tvoji vojaci, Joab, rozprášiť ako zajace.

JOAB Pane, k tým pár desiatkam mužov sa pridali ich bratia, synovia, synovci a bratanci a bratanci tých bratancov... rozumieš mi, pane? Je to vzburá proti tebe a proti tvojmu domu.

ZVUK (Hudobný motív)

DÁVID (Vnútorňý monológ pofarbený hudbou) Ó, Pane, Bože Izraela, ty si ma vyviedol z ľudského lona a dal si mi spočinúť na prsiach matky ... od samého zrodu som odkázaný na teba, pretože ty si môj Boh... nevzdáľuj sa, prosím, odo mňa, lebo sa blíži ku mne nešťastie a niet toho, kto by mi pomohol.

JOAB Pane, pane, preber sa.

DÁVID Čo je? Čo sa deje?

JOAB Musíš urýchlene utiecť.

DÁVID Ja, kráľ Dávid, čo som sa nezľakol obra Goliáša, čo som tisícky Filištíncov bil osliou čelusťou, mám utekať pred húfom ozbrojencov? Ty si zišiel z rozumu, Joab!

JOAB Pane, ten húf má už stovky a stovky izraelských mužov a stále pribúdajú ďalší ... a najhoršie je...

DÁVID Čo je najhoršie?

JOAB Tí muži, môj kráľu, tiahnu na Jeruzalem.

DÁVID A čo robí Absolón? Prečo ich nezastaví? Veď Jeruzalem je aj jeho dom.

JOAB Absolón, pane... Absolón je na ich čele.

ZVUK (Dramatický hudobný motív).

ABIGAIL Teraz musíš naňho udrieť a zničiť ho!

ABSOLÓN Prečo by som to robil? Pánom v Jeruzaleme som ja, otec aj so svojimi ľuďmi sú kdesi za Jordánom.

ABIGAIL Pokiaľ bude žiť, nemôžeš si byť istý ani trónom, ani životom.

ABSOLÓN To mám siahnuť na život vlastnému otcovi?

ABIGAIL Ten otec Ťa vo vhodnom okamihu bez mihnutia oka prebodne mečom. Tak ako chladnokrvne poslal Uriáša na smrť, aby sa zmocnil jeho ženy Betsabe, tak chladnokrvne odstráni každého, kto mu tieni jeho moc a slávu... a ty, Absolón, ty mu ju tieniš.

ABSOLÓN Utekol z Jeruzalema a tým akoby mi povedal, môj trón je voľný... vládni ty!

ABIGAIL Ušiel, pretože sme v tej chvíli boli silnejší... no len čo v Galaáde zhromaždí dosť vlastných ľudí, udrie na nás... preto ho musíš predísť práve teraz, keď je skleslý a ustatý... tých málo verných, čo má pri sebe, sa podesí a rozuteká... potom ti už bude ležať pri nohách, ako kedysi jemu ležal Goliáš z Gétu... a tak ako on vtedy zdvihol meč a švihol, tak to ty urobíš teraz... pamätaj si, on alebo ty!

ABSOLÓN Nie je to, matka, dobrá rada... môj otec má srdce leva a tí, čo sú s ním, majú dušu medvedice, čo v poli prišla o mláďatá.

ABIGAIL Práve preto treba na nich nečakane udrieť... napadnúť ich, ako padá rosa na pôdu... a keď sa tak stane, potom už nebude nikoho, kto by sa opovážil víťazovi vyčítať, že si zabil otca... celý Izrael sa ti bude koríť, natískať sa do tvojej priazne... ako jeden muž bude volať Nech žije kráľ Absolón!

ZVUK (Hudobný motív)

JOAB Predpokladal som správne, môj pane...Absolón s dvadsiatimi tisícami mužov vyrazil z Jeruzalema proti nám.

DÁVID Čo by si mi poradil, Joab?

JOAB Som vojak, môj kráľ... to je moja odpoveď.

DÁVID To naozaj chceš, aby som tasil meč proti vlastnému synovi? Aký tým dám príklad izraelským otcom?

JOAB A aký príklad im dáš, keď nepotrestáš syna, ktorý zdvihol ruku na vlastného otca? Ved' písané je, cti otca svojho... a Absolón, pane, Ťa nectí!

DÁVID Všetko je to zložitejšie, môj verný Joab... do zúfania zložitejšie.

JOAB Takže ako sa rozhodneš?

DÁVID Tak ako som sa rozhodol, keď som sa postavil proti svojmu nepriateľovi Šaulovi. Rozumieš mi?

JOAB Nie celkom, môj pane.

DÁVID Vtedy na kopci Hachila na okraji púšte Zif som pod úkrytom noci prenikol do tábora kráľa Šaula a zmocnil som sa jeho kopije... mohol som ho spiaceho zabiť a tak sa navždy zbaviť nepriateľa, čo ma ako púštnu líšku naháňal dňom-nocou... no ja som nevzťahol naňho ruku, lebo bol Pánov pomazaný... už mi rozumieš, čo ti chcem povedať?

JOAB Áno, pane... hovoríte „nepreleješ kráľovičovu krv.“

DÁVID Krv môjho syna, Joab.

JOAB Rozumiem, pane.

DÁVID Teraz mi už môžeš priniesť meč a brnenie... som pripravený vyraziť.

JOAB Nie, kráľ, to nesmieš.

DÁVID To mám sedieť tu? So založenými rukami?

JOAB Ak budeme musieť utekať, nás si nik nevšimne... ba nikomu nebude prichodiť ani čudné, ak hneď polovica z nás zahynie... no ty si kráľ izraelského domu... ty nesmieš ani utekať ani padnúť.

DÁVID Chápem, Joab... chceš zabrániť, aby sa otec so synom stretli v boji na život a na smrť.

JOAB Áno, pane... to je ten pravý dôvod, kvôli ktorému nesmieš na bojisko.

DÁVID Ďakujem, Joab... nikdy ti to nezabudnem... no ani ty nespust' z pamäti, že Absolónovi sa nesmie skriviť ani len vlások na hlave.

ZVUK (Hudobný motív)

VOJAK Pane, pane, musím ti niečo povedať.

JOAB Teraz nemám čas... bež za kráľom a oznám mu, že sme zvíťazili... že vzbúrencov sme rozdrvili na prach a že jeho syn Absolón je na úteku.

VOJAK Pane, ale kráľovič...

JOAB Bež už! A ďakuj Pánovi, že som ťa poveril takouto správou... náš vládca ťa za ňu kráľovsky odmení.

VOJAK Pane, ale ja som kráľoviča videl visieť na dube.

JOAB Čože si videl?

VOJAK Kráľoviča Absolóna... po bitke uháňal na mulici cez efraimský les a keď cválal popod jeden z tých rozkošatených dubov, zachytil sa dlhými vlasmi o jeden konár... Kým sa stihol spamätať, kôň sa splašil a bol preč... Teraz tam visí medzi nebom a zemou.

JOAB Prečo si ho neprepichol kopijou? Už som ti mohol vyplatiť desať strieborných šekelov a jeden opasok.

VOJAK Aj keby som si bol mohol ťažkať v dlani tisíc strieborných, pane, nevztiahol by som ruku na kráľovského syna.

JOAB Ten syn je vzbúrenec... jeho vinou dnes vyhaslo tisíce izraelských životov... rozumieš? Našich životov, nie nepriateľských!

VOJAK Lenže kráľ Dávid si želal, aby jeho syn zostal nažive. Všetci sme počuli, ako ti povedal: Joab, zachovaj mi syna Absolóna.

JOAB To platilo pre mňa, nie pre teba. Ty si sa mal rozohnať kopijou a pribodnúť ho k zemi.

VOJAK Chceš povedať, pane, že keby som to bol urobil a kráľ by za to bol vyniesol nado mnou ortieľ smrti, že by si sa ma bol zastal? Neverím! Stál by si stranou tak, ako stojíš teraz. Veď prečo nejdeš a nevyhasíš svetlo Izraela ty! Neodpovedáš? Tak ja to poviem za teba... bojíš sa, pane... bojíš sa kráľovho hnevu!

JOAB Ja že sa bojím? Zvrtni koňa a cválaj za mnou!

ZVUK (Hudobný motív)

VOJAK Keď sme došli pod ten dub, tvoj syn, môj kráľ, stále na ňom visel. Vojvodca Joab vytasil z pošvy meč a ja som v tej chvíli bol presvedčený, že chce ním preťať Absolónove dlhé vlasy a tak ho vyslobodiť. Lenže na moje zdesenie on ten meč vnoril do jeho srdca.

DÁVID Ó, Bože!

VOJAK Keďže kráľovič ešte žil, prikázal trom vojakom, čo boli nablízku, aby ho dobili. Potom vzal jeho mŕtve telo, hodil ho v lese do veľkej jamy a dal naň navŕšiť hŕbu skál.

DÁVID Nie... neverím... to Joab nemohol urobiť... klameš, klameš, lotor!

VOJAK Akože žije náš Pán, Boh Izraela, prisahám, že hovorím pravdu.

DÁVID (Vnútorňý monológ podfarbený hudbou) Ó, syn môj Absolón! Syn môj drahý! Prečo som neumrel namiesto teba? Pane, Bože Izraela, učiň zázrak a vráť mi, čo som mal najradšej... vráť mi syna Absolóna, moje slnce, mesiac i hviezdy... vráť mi moju lásku, moju nádej... Ó, Pane, zľutuj sa, v efraimskom lese pod hŕbou kamenia nech leží moje, nie Absolónovo telo.

JOAB Pane, spamätaj sa!

DÁVID Ty, Joab? Ty sa ešte opovažuješ predstúpiť pred mňa?

JOAB Opovažujem... no nie preto, aby som nariekal ako stará baba, ale aby som ti povedal, že svojím plačom si potupil všetkých tých, čo ti dnes zachránili život i život tvojich dcér a život tvojich žien.

DÁVID Nenávidím ťa, Joab.

JOAB Nenávidíš všetkých, čo ťa milujú a preukazujú lásku tým, čo ťa nenávidia... Koľkí muži dnes obetovali za teba a tvoj dom svoje životy, no ja viem, že po vôli by ti bolo len to, keby bol Absolón nažive a my všetci, všetci do jedného mŕtvi.

DÁVID Prišiel som o syna, Joab.

JOAB Ak nevstaneš a neprehovoriš k tým, čo šli dnes umrieť za teba, prisahám na Pána nášho Boha, že neostane pri tebe jeden jediný muž... a to bude horšie ako všetky nešťastia, čo ťa postihli od mladosti až dodnes.

DÁVID Pamätáš sa na slová tej ženy, čo si si ju najal, aby si odo mňa vymámil súhlas s Absolónovým návratom z Gesuru?

JOAB Nie... už si nespomínam.

DÁVID Pane, začala, ak prídem aj o druhého syna, vyhasne uhlík, ktorý mi ostal po mužovi. Nebude viac jeho mena, ani jeho potomstva na zemi... a môj uhlík, Joab, môj uhlík vyhasol... rozumieš, prečo by som chcel byť ja v efraimskom lese?

JOAB Ale tvoj uhlík nevyhasol, môj kráľ... Betsabe, tvoja žena, ti práve porodila syna... narodil sa kráľ Šalamún.

ZVUK (Záverový harfový motív).

KONIEC